

berettiget til at negte den ſaldne Kandidat Ordet, og i Fald man kommer til det Reſultat, at han ikke har været berettiget dertil, ſaa, hvilken Indflydſe Ordets Negtelse ſkal have paa Valgets Gyldighed. Det er det, der nu foreligger til Afgjørelſe, og det, hvorpaa Opmærksomheden maa rettes. Det bliver derfor først at underſøge: Hvorledes ſtiller Loven ſig nu i den Retning? Hvorledes lader den Fremgangsmaade, ſom Valgbestyrelsens Formand har brugt, ſig forene med Valgloven? Den Beſtemmelse i Valgloven, ſom det her kommer an paa, er § 35. Denne beſtemmer først, at Valgbestyrelsens Formand aabner Forhandlingerne, endvidere, at han leder dem, og dernæſt at han ſluttes dem. Endvidere hedder det, at ſaa vel Kandidaten ſelv ſom Stillerne ſkulle have Udgang til at udtale ſig for Forſamlingen. Det tilføies ingen Begrændſning i denne Ret til at udtale ſig; det ſiges ſom en almindelig Regel, at de ſkulle have Udgang til at udtale ſig. Dernæſt tilføies det ſom en Regel, der er kommen ind i Loven, og ſom ikke ſtod i Valgloven af 16de Juni 1849, at ingen Foreſpørgſel maa ſtilles, før alle Kandidater og deres Stillere have haft Leilighed til at udtale ſig een Gang. Det bliver nu et Spørgsmaal, om den af Valgbestyrelsens Formand fulgte Fremgangsmaade lader ſig forene hermed. Svad er da Meningen af denne Beſtemmelse, at Kandidaterne og deres Stillere ſkulle have Leilighed til at udtale ſig før Interpellationerne. Ja, det ligger klart nok for Enhver, der vil ſe det, at Meningen aabenbart er ingen anden end, at man vil foreſkrive den Fremgangsmaade, at det ikke ſkulde være tilladt, naar der er forſkjellige Kandidater, 3 eller 4, at da hver enkelt Kandidat ſkal kunne interpelleres, ſtrax efter at han har talt. Naar der ſaaledes f. Ex. er 4 Kandidater, A., B., C. og D., er det ikke Meningen, at A., naar han har talt, ſkal kunne interpelleres, og derefter Diskuſſion finde Sted med hans Interpellant, og at dernæſt B. begynder, ſaa C., D. osv. Det er en klar Sag, at det vilde for det Førſte beſværliggjøre Valghandlingen i høi Grad. Dernæſt vilde det forvurre den Kandidat, ſom ſtod ſidſt paa Liſten, idet Tilhørerne ville være trættede ved den forudgaaende Forhandling. At det er Grunden til, at denne Beſtemmelse blev truffen, fremgaar ligefrem af de Forhandlinger, der bleve førte, da Valgloven blev gjennemſet. Spørgsmaalet kom da først frem gennem et Vædringsforſlag i Landſtinget. Beſtemmelsen blev der formuleret noget anderledes, end den ſenere kom til at lyde, efter at Folkethinget var kommen til at udtale ſig derom. I Landſtinget ſtilledes Forſlaget ſaaledes, at derſom en Kandidat udtalte Onſke derom, ſkulde

didaterne ſom af deres Stillere, at de ſkulle udtale ſig, før Interpellationerne begyndte. Det vilde herefter ſtaa til en af Kandidaterne i den Henſeende at beſtemme Forretningsordenen ved Valghandlingen. Men da Sagen kom ind i Folkethinget, fandt man det rigtigere at optage Beſtemmelsen ſom en almindelig gyldig Regel, der ſkulde gjælde for alle Valg. Det var navnlig J. N. Hanſen, der gjorde det gjældende, og hvis Udtalelſer i den Henſeende ſikkert nok gjorde Udſlaget. Den, der nærmest førte Ordet for Sagen i Landſtinget, var Landſtingets nuværende høitagede fungerende Formand (Krieger). Det er alſaa en klar Sag, at det ikke har været Meningen med denne Beſtemmelse om Kandidaternes Ret til at udtale ſig een Gang, før Interpellationerne begyndte, at etablere en ſaadan Forretningsorden ſom den, Valgbestyrelsens Formand i Odenſe Amts 3die Valgkreds har troet at maatte og burde opſtille. Hans Forklaring gaar ud paa, at han i 20 Aar, i al den Tid, han har ledet Valghandlingerne i Odenſe Amts 3die Valgkreds, alſaa ikke alene under den nuværende Valglov, men ogsaa under den tidligere Valglov af 1849, altid har fulgt den Fremgangsmaade, at lade Kandidaterne udtale ſig, ſaa ofte de vilde, og dernæſt, naar det kom til det andet Stadium, til Interpellationerne, ikke at give Ordet til Kandidaterne, med mindre de ſelv bleve interpellerede, alſaa ikke en Gang i Anledning af Interpellationer, der ſtilledes til de andre Kandidater. Jeg tror, at det er tilſtrækkelig godtgjort i Betænkningen, at denne Fremgangsmaade ikke lader ſig forene hverken med Ordene eller med Anden i Valglovens § 35. Det er alſaa efter vor Anſkuelse uberettiget, naar en enkelt Valgbestyrelsens Formand har troet at kunne indføre en ſaadan indſtrænkende Beſtemmelse, en ſaadan indſtrænkende Forretningsorden, hvorved den fri og uhindrede Udgang til at udtale ſig, ſom Valgloven hjemler enhver Kandidat, bliver indſtrænket. Det vilde jo desuden være overordentlig beſynderligt, i Fald det kunde ſte, at en Kandidat kunde blive indſtrænket til kun at udtale ſig een Gang. Det kan jo nemlig tænkes, naar der er flere Kandidater, f. Ex. 4, der alle have talt een Gang, at ſaa Nr. 2, 3 og 4 blive interpellerede, men Nr. 1 ikke, og han vilde da kun ſaae Leilighed til at udtale ſig een Gang. Det vilde ikke ſtemme med Forholdets Natur, om man ordnede det ſaaledes, da derved en af Kandidaterne ved et Valg vilde være broſtholden. Her er nemlig ikke det Tilfældet, ſom gjælder i en Proceſ, hvor der er en Forpligtelse for Klageren til at fremsætte alle ſine Klagepunkter paa een Gang, ſaaledes at de Klagepunkter, der ikke ere komne med første Gang, ere ubelukkede. Saaledes kan man ikke gaa frem ved en Valghandling, hvor man kan have Opfordring til at udtale ſig om mangfoldige Punkter, hvor man ſaa at ſige kan komme til at udtale ſig do omni-